

CURS DE CATALÀ A DISTÀNCIA NIVELL D

PAUTES D'ESTUDI DE LA UNITAT 2

Aquesta unitat, igual que l'anterior, s'estructura en cinc àrees.

L'àrea 1 (pàg. 50-51 del *Nivell D* de l'ed. Castellnou) proposa un seguit d'activitats per treballar la **comprensió i l'expressió escrites**.

L'àrea 2, Expressió escrita (pàg. 52-53), se centra en la **coherència** que han de tenir tots els textos que produïm per tal de fer-los comprensibles. Precisament, per millorar aquest aspecte, s'han de seguir **les pautes** següents: a) Plantejament inicial de l'escrit (triar el tema i l'estructura pertinent del text); b) Origen i recollida de la informació (fer una pluja d'idees, documentar-se, prendre apunts, fer un esquema, etc.); c) Selecció de la informació (seleccionar, ordenar i agrupar les idees), i d) Progressió de la informació (fer una progressió lineal, de tema constant o de temes derivats).

Us recomano que completeu aquestes explicacions del llibre amb la informació continguda a la pàgina web següent: http://www.uoc.edu/serveilinguistic/criteris/redaccio/proces_escritura.html. El Servei Lingüístic de la Universitat Oberta de Catalunya, dins l'apartat Criteris lingüístics/Redacció de textos, analitza les característiques principals del procés d'escriptura. Aquestes pautes us seran útils per a qualsevol tipus de text que hàgiu de produir, ja sigui una carta personal, com a la unitat anterior, o un article d'opinió, com en aquesta unitat. Tingueu en compte també l'apartat Redacció i construcció de la frase dins també la Redacció de textos.

L'àrea 3, Coneixements pràctics i teòrics del sistema lingüístic (pàg. 54-86), s'estructura en 4 blocs diferents:

Fonètica i ortografia – aquest apartat comença amb una explicació general sobre el **sistema vocàlic de la llengua catalana**. Fixeu-vos que la diferència principal entre el català oriental i el català occidental quant a aquest aspecte, la trobem en el sistema vocàlic àton, que està format per 3 sons en català oriental i per 5 sons en català occidental, perquè la neutralització és diferent en un i altre dialecte. La segona part d'aquest apartat se centra en l'**ortografia de la o i la u**.

Morfologia i sintaxi – a la primera part d'aquest bloc, s'hi **treballen els determinants**, aquells elements que acompanyen el nom i que formen part del sintagma nominal. Són l'**article** (atenció especial a l'apostrofació i a la forma "lo" incorrecta), **els numerals**, **els quantitius** i **els indefinits**.

Precisament, la segona activitat de síntesi de la unitat 2 que m'heu d'entregar està relacionada amb els determinants.

D'altra banda, el segon tema de què es compon aquest bloc fa referència a **la sintaxi del sintagma nominal**. Tingueu en compte que **el sintagma nominal (SN)** és constituït, bàsicament, per un nom o un pronom, que hi fa de nucli i que, a més, sovint consta de determinants (articles, demostratius, indefinits, numerals, quantitatius o locucions quantitatives) i complements (adjectius, prep. + SN o oracions adjectives). Finalment, l'apartat de Morfologia i sintaxi que estic comentant s'acaba amb alguns aspectes lèxics. Així, doncs, parlarem de **mots patrimonials** (són els que han pervingut, modificats per la fonètica històrica, del llatí vulgar); **mots cultes** (són els que han estat presos del llatí clàssic, sobretot en els àmbits eclesiàstic, jurídic o culte, i no han sofert pràcticament modificacions); **neologismes** (són mots provinents d'altres llengües que s'han incorporat per designar, normalment, conceptes nous); **topònims** (són noms de pobles, ciutats, comarques, elevacions, rius, etc.), i **antropònims** (cognoms catalans o noms de llinatge).

L'àrea 4, Marc sociolingüístic o històric de la llengua, pàg. 87-93, estudia les característiques de les diferents variants geogràfiques de la llengua catalana. Aquesta unitat, però, se centra especialment en **els dialectes del català oriental** (el català septentrional o rossellonès; el català central amb els subdialectes corresponents –parlar salat, tarragoní, xipella, barceloní–, i el balear, també amb els subdialectes corresponents –mallorquí, menorquí, eivissenc–). Per ampliar aquest tema o qualsevol altre relacionat amb la dialectologia en general, podeu consultar el llibre *Els parlars catalans* de Joan Veny, ed. Moll, 1989.

L'àrea 5, Expressió oral, pàg. 95, analitza els trets principals d'un debat. Com a material complementari per a aquest apartat, us envio, en un fitxer adjunt, l'article "**Parlar per no dir res, o per dir alguna cosa**" de Joan F. Mira, professor de la Universitat Jaume I, i que es va publicar al núm. 007 de la revista *Digithum* de la Universitat Oberta de Catalunya. Mitjançant aquest escrit, tal com es comenta a la presentació, l'autor analitza l'art i l'ofici de la paraula pública a occident, des de l'antiguitat fins als nostres dies. Per això, traça un camí que recorre i comprèn múltiples cultures, civilitzacions i religions, diversos tipus de professionals de l'oratória (el públic, l'advocat, el professor, el predicador...) i diferents gèneres o pràctiques (la tesi, la prèdica religiosa, el debat, el míting...). Aquest recorregut porta l'autor fins a una reflexió final, crítica i punyent, sobre l'ús públic i raonat de la paraula en els nostres temps, el temps de les tertúlies radiofòniques i televisives.

Calonge, novembre de 2010